

การร่างแบบวัดการรู้หนังสือของคนไทย

นางสาวมานิตย์ ไชยกิจ

002945

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

17023628

A CONSTRUCTION OF THAI FUNCTIONAL LITERACY SCALES

Miss Manit Chaiyagit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การสร้างแบบวัดการรู้หนังสือของคนไทย
นางสาวมานิตย์ ไชยกิจ
วิจัยการศึกษา
อาจารย์สำนวน กือรามัค

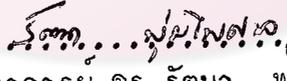
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตร ปริณิยามหาบัณฑิต

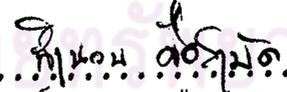

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาดเขียน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุมไพศาล)

..... กรรมการ
(อาจารย์สำนวน กือรามัค)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างแบบวัดการรู้หนังสือของคนไทย

ชื่อผู้วิจัย นางสาว มานิตย์ ไชยกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ส่วนวน คีธรัมย์

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบวัดการรู้หนังสือ (Functional Literacy Scales) ซึ่งสามารถแบ่งระดับการรู้หนังสือของคนออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ผู้ไม่รู้หนังสือเลย รู้หนังสือบ้าง รู้หนังสือปานกลาง รู้หนังสือดี รู้หนังสือดีมาก พร้อมทั้งหาช่วงคะแนนที่แบ่งกลุ่มผู้รู้หนังสือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการรู้หนังสือจากความหมายของคำว่า การรู้หนังสือ (Functional Literacy) ของยูเนสโก (UNESCO) แบบวัดการรู้หนังสือนี้ประกอบด้วยแบบวัด 4 ชุด คือ วัดในด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลขเป็น และความรู้ในการดำรงตนในสังคม แล้วนำแบบวัดฉบับนี้มาหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาผู้ใหญ่ 10 ท่าน ตัดสินข้อความ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร ที่ทราบระดับการรู้หนังสือ คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 5 ระดับ พบว่า แบบวัดการรู้หนังสือฉบับนี้มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .20 ถึง .90 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ถึง .92 และค่าความเที่ยงของแบบวัดชุดการอ่าน การเขียน การคิดเลขเป็น และความรู้ในการดำรงตนในสังคม มีค่า 0.793, 0.881, 0.912 และ .865 ตามลำดับ แล้วนำแบบวัดที่ทดลองใช้แล้ว มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่แท้จริง คือ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ระดับ จำนวน 525 คน เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 1, 2,

๑

และ 5 จำนวนระดับละ 50 คน ระดับจำนวน 250 คน และระดับ 4 จำนวน 125 คน จึงนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล หากค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละระดับในแต่ละชุด และคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการรู้หนังสือรวมของแต่ละระดับแล้ว เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทุกระดับ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) จากนั้นนำมา เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ละคู่ของการใช้สถิติเคนทีซี เรนจ์ สแตติสติก (Studentize Range Statistic) ของนิวแมนคูลท์ (Newman Kouls) ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับ ในแบบวัดแต่ละชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 ยกเว้น การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างระดับ 1 และระดับ 2 ของแบบวัดชุดการอ่าน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แสดงว่าแบบวัดฉบับนี้ทุกชุดสามารถแบ่งคนเป็น 5 กลุ่ม ได้ตามต้องการ

2. พบว่าช่วงคะแนนของกลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือเลยอยู่ในช่วง 0 ถึง 66.469 คะแนน ผู้ที่รู้หนังสือบางมีคะแนนอยู่ในช่วง 66.470 ถึง 74.246 ผู้ที่รู้หนังสือปานกลางคะแนนการรู้หนังสืออยู่ในช่วง 74.247 ถึง 100.277 ผู้ที่รู้หนังสือก็มีช่วงคะแนนอยู่ในช่วง 100.278 ถึง 112.715 และผู้ที่รู้หนังสือก็มากจะมีคะแนนการรู้หนังสือตั้งแต่ 112.716 ขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Title   A Construction of Thai Literacy Scales

Name   Miss Manit Chaiyagit

Thesis Adviser   Mrs. Sumnuan Doeramud

Department   Educational Research

Academic Year   1979

Abstract

The purpose of this research is to construct the Functional Literacy Scales which can discriminate functional literacy of adult into 5 levels: illiteracy, partial literacy, medium literacy, literacy and best literacy. The researcher used the word "Functional literacy" as defined by the UNESCO. The scales compose of 4 subtests: reading ability, writing ability, mathematical ability and adjustment in society ability. Content validity was judged by 8 experts in Adult Education and the scales were tried out with known literacy adult students in 5 levels of metropolitan adult schools. The level of difficulty of this scale between 0.80 - 0.90, the power of discrimination was 0.20 - 0.92 and the reliability coefficient of the reading ability, writing ability, mathematical ability and adjustment test were 0.793, 0.881, 0.912 and 0.865, consequently. Then the tried out tests were used with 525 samples of adult students from 5 levels of 17 metropolitan adult schools in order to find the means of each test in each level and the means of total literacy scores in each level. Data was analysed by one-way analysis of variance and Newmann Keul's Studentize Range Statistic.

The findings were as follow :

1. The means of each test in each level differed significantly ($p < 0.01$) except that of reading ability test in level one and level two students which differed significantly at $p < 0.05$. The significance among means of each level allowed the researcher to assumed that the functional literacy scales can discriminate adults in to 5 functional literacy groups.

2. The range of student's literacy scores in each level were found as follow :-

illiteracy	:	0 - 66.469 marks
partial literacy	:	66.470 - 74.246 marks
medium literacy	:	74.247 - 100.277 marks
literacy	:	100.278 - 112.715 marks
best literacy	:	112.716 - 152.000 marks.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก
อาจารย์ สำนวน ตีธรรมัตต์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบก
บกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้
อนึ่ง ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ตั้ง ไชยกิจ ที่ได้ให้ทุน และกำลังใจ ในการ
เรียน และการทำการวิจัยตลอดมา

มานิตย์ ไชยกิจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย...	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	ฉ
กิตติกรรมประกาศ...	ช
สารบัญ..	ฉ
สารบัญตาราง...	ฉ
บทที่	

1. บทนำ...	1
ความเป็นมาของปัญหา...	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย...	5
ขอบเขตของการวิจัย...	5
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย...	5
ข้อตกลงเบื้องต้น...	7
ความไม่สมบรูณ์ของการวิจัย...	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย...	7
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง...	8
ความหมายของการรื้อหนังสือ...	8
การศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดระดับการรื้อหนังสือ...	10
การอ่าน...	16
การเขียน...	19
การคิดเลขเป็น...	21
ความรู้ในการดำรงตนในสังคม...	22
3. วิธีการดำเนินการวิจัย...	24
การสร้างแบบวัดการรื้อหนังสือขึ้น...	24
การเลือกตัวอย่างประชากร...	32
การดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล...	33

การวิเคราะห์หขอมุด...	35
4 ผลการวิเคราะห์หขอมุด...	38
5 สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	73
ประวัติผู้เขียน.....	103

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 5 ระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว	61
13	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 5 ระดับใน เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อใช้แบบวัดชุดที่ 1.....	62
14	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 5 ระดับ ใน เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อใช้แบบวัดชุดที่ 2 การเขียน....	63
15	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 5 ระดับ ใน เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อใช้แบบวัดชุดที่ 3 การคิดเลขเป็น....	63
16	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ 5 ระดับ ใน เขตกรุงเทพมหานคร ในการใช้แบบวัดชุดที่ 4 ความรู้ในการ คำรณในสังคม.....	64
17	ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของนักศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 5 ระดับ ใน เขตกรุงเทพมหานครในการใช้แบบวัดการรู้หนังสือทั้งฉบับ....	64
18	ช่วงคะแนนการรู้หนังสือแต่ละระดับ.....	65